N°. 201.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD.

Vrijdag 24 Augustus.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, ontvangen hebbende het Kohier der Patenten voor den jare 183⁸⁄₉, door Z. E. den Heere Staatsraad Gouverneur dezer Provincie executoir verklaard, brengen ter kennisse van de belanghebbenden, dat hetzelve Kohier, te rekenen van heden, den tijd van tien dagen, op de gewone dagen en uren, ter Secretarij dezer Stad, ter visie voorhanden liggen zal, en hetzelve, dien tijd verstreken zijnde, aan den Ontvanger der Directe Belastingen, ter invordering zal worden uitgereikt. Wordende een ieder, tot voorkoming van schade, gewaarschuwd, om, ten vastgestelden tijde de verschuldigde aanbetaling te doen, alsmede dat volgens het besluit van welgem. Z. E. van den 19 April 1830, C, n°. 19. (Prov. blad n°. 64), alle reclames om ontheffing of vermindering in den aanslag van het Patentregt, zullen moeten worden ingediend binnen den bij de Wet bepaalden termijn van drie maanden na de dagteekening van de executoir verklaring des Kohiers van iedere gemeente, zijnde dat van deze Stad gedateerd den 14 Augustus, zullende na verloop van drie maanden geene reclames meer tegen voornoemde belasting worden aangenomen, terwijl een ieder zal behooren indachtig te zijn, dat meergemelde reclames op behoorlijk gezegeld papier geschreven, voorzien van het bewijs, dat de voorschreven termijnen zijn voldaan, en met alle verdere benoodigde documenten gestaafd aan den Controleur der Directe Belastingen, tegen recu ter instructie moeten worden ingediend, om daarna, voorzien van de adviezen des Provincialen Inspecteurs, ter beschikking van Heeren Gedeputeerde Staten te worden overgelegd. En voorts, dat dusdanige reclamatien ter voorschreven zake, na den bepaalden termijn, of te wel ter bekwamer tijd ingediend, doch niet met de vereischte bescheiden gemunieerd of niet door het intermediair van den daartoe bevoegden Controleur ingediend, ten koste der reclamanten zullen geretourneerd, of wel als niet ingekomen beschouwd worden.

Breda, den 23sten Augustus 1838.

DE BOY.

[illegible]

W. SCHAUKES.

XXIV AUGUSTUS.

Gewigtig is het tijdsgewricht, hetwelk heden in Nederland gevierd wordt; een feest van den geboortedag des konings zij in elken staat een dag aan openbare vermakelijkheid gewijd; in den onzen is die dag nog meer een feestdag des harten, dan een dag van uitspanning. Het is niet enkel pligtmatig; het is behoefte voor elken Nederlander, om op dezen dag den koning in liefde gedachtig te zijn, en heilbeden op te zenden tot den Allerhoogste, dat Nederland zich nog eene reeks van jaren verheugen moge in het bezit van dezen Vorst. Pligtmatig is het, om voor Hem, dien de staatswet met de hoogste magt bekleedde, aan wien zij onze dierbaarste belangen, onze eer, onze vrijheden, onze regten, onze welvaart, onze godsdienstige, zedelijke en stoffelijke opvoeding ter bescherming aanbetrouwde, die voor den Eersten Persoon in ons land de zegeningen van God af te smeeken; pligtmatig is het, om met een warm en dankbaar hart aan God het schuldig offer onzer erkentelijkheid te brengen, voor de weldaden onder de langdurige regering van dezen in de school des onspoeds, in ondervinding grijs gewordene, doch ook met eere grijs gewordenen Vorst, genoten. Pligtmatig is het, om ten dezen dage, dat vijf en twintig jaren verloopen zijn, sedert de geeerbiedigde monarch in het vaderland terugkeerde om onafgebroken de teugels van het bestuur des lands in handen te nemen, daaraan indachtig te zijn, en zich voor den geest te halen, wat er al sedert de afschudding van het Fransche juk onder zijn bestuur in den lande is geschied. Maar het is behoefte voor ons hart aan dat pligtmatige te voldoen, wanneer wij gedenken aan het persoonlijk karakter en aan de lotgevallen van onzen Koning; het is behoefte, wanneer wij zien, hoe sedert hij aan de Regering kwam, de billijke wenschen der landzaten niet slechts bevredigd, maar zelfs de beste [illegible] door de wezenlijkheid zijn overtroffen, [illegible], en zelfs [illegible] jaren van druk en zulk een schok in [illegible] die menig ander Vorst op zijnen troon zou hebben [illegible] ten gronde zou geleid hebben. [illegible] Neêrlands Koning is niet maar een feest voor 's Konings [illegible] het hof; geheel het vaderland verheft voor zich de eer, als een regt, om dat jaarfeest van Koning *Willem* te vieren, als ware het een geboortefeest eens Vaders, en hij zal zich niet schamen, de inwoners van dat Vaderland, als leden van het groote huisgezin te laten deelen in die vreugde, Hij, die in het vrije Nederland geen onderdanen, maar slechts landgenooten kent. Waar is het land, dat toonen kan, zulk een verheven voorbeeld van een Vorst, die over een vrij volk gebiedt; en die de magt, waarmede Hij zich bekleed ziet, zóó uitsluitend aanwendt, om de eer van dit land te handhaven, om er de welvaart te doen herleven, om er steeds nieuwe bronnen van bestaan te scheppen; en die tevens zoo naauwlettend acht geeft, en zorg draagt dat bij die stoffelijke welvaart de verstandsontwikkeling en de beschaving van geest en hart niet behoeven achter te staan. Waar vindt men die zoo geheel volbragte, gelukkiglijk volbragte uitdooving van alle partijzucht, van jaloersch provincialismus, zoo heerlijke uitkomsten opleverende, dat de geslotene tijdvakken der geschiedenis met eerlijke onpartijdigheid behandeld worden en eere en afkeuring met naauwgezetheid worden toebedeeld, zonder aanzien van persoon of van staatkundige gevoelens, en waar de vroeger elken algemeenen maatregel verlammende provinciale geest verwandeld is in een geest van naijver, om in verlichting, beschaving, vooruitgang, nijverheid of handel, met elkander te wedijveren? Is dat niet de gezegende vrucht van een wijs beleid van een verdienstelijken Koning? Hij waakt, wanneer de meesten zijner landgenooten nog slapen, voor 's lands heil en eer; in getrouw aan zijne beloften, werd hij de eerste dienaar der wet, opdat allen zich gelijkelijk dienaren der wet zouden betoonen. Wie bezielde zoo als Hij, in 1830, de Natie, toen de wapenkreet „te Wapen" werd gehoord en vervulde met edele geestdrift een Leger dat, door den Prins *van Oranje* aangevoerd, *Leopold* voor zich vlugten zag? Is het niet aan Hem, dat wij de, door den Belgischen afval vertraagde, maar door den rampspoed, door verbetering meer eigendommelijke wetgeving zien tot stand gebragt; eene wetgeving die de grondslag is van alle onze maatschappelijke belangen? Wie heeft, zooals Hij, met kalmte, den orkaan te gemoet gezien en doorgestaan, die de volken van Europa in 1830 heeft in woeling gebragt; wie verdroeg met grootere waardigheid en standvastigheid, alle verongelijkingen en alle smaad, om, 's lands welzijn en eer op het oog houdende, het schip van staat aan zijne zorge toebetrouwd, te behoeden voor ondergang, en die de vlag van Nederland steeds onbevlekt bewaarde? Gewis, bij de indenking van 's Konings lotgevallen en die des Vaderlands, hoe veel stof van vreugde ons ook overblijve, menige treurige gedachte zal Zijn koninklijk en ons hart bedroeven: maar die tranen van droefheid, GOD zal ze eenmaal doen vervangen door tranen van blijdschap; en wat ook Hem en den lande ontviel, de liefde der ingezetenen zal het Hem vergoeden.

Naar onze kerkgebouwen dan gesneld, wanneer de klok onderwaarts roept, en gebeden, met een geroerd hart, uitgestort voor de verlenging van het dierbaar leven onzes Konings, voor de bestendiging zijner gezegende regering! Die godsdienstoefening zal ons in de regte stemming brengen; om daarna met gepaste vrolijkheid een dag te vieren, die elk regtgeaard Nederlander, met blijmoedigheid der harten en dankbaarheid jegens de Voorzienigheid, telkens jare ziet aanbreken! En GOD verhoore de bede onzes harten; [illegible] rijste de geëerbiedigde en geliefde Vorst van zijnen, voor [illegible] zoo weldadigen, van zijnen Hem zóó vereerenden arbeid, in het blijde genot van al die genoegens, welke Hij als Koning, als Vader, en als Hoofd eener edeldenkende vrije Natie, kan wenschen!

Frankrijk.

PARIJS, den 21sten Augustus.

De heer *A. von Humboldt*, wiens vertrek naar herwaarts onlangs door de duitsche bladen vermeld werd, was gisteren bij de zitting der akademie van wetenschappen tegenwoordig.

— Het dagblad *l'Europe*, hetwelk voor half ministerieel en half legitimistisch gezind gehouden wordt, behelst heden nog eenige bijzonderheden over de zaak der diplomatieke stukken. Volgens hetzelve was het den heer *Fabricius*, na vele en volhardende pogingen, gelukt, stukken in handen te krijgen en aan zijn gouvernement mede te deelen, die zeer belangrijke daadzaken behelsden; zoo als:

1. De geheime correspondentie van een zeker personaadje met het belgisch gouvernement, om de onlusten in de Rijnprovinciën te begunstigen.

2. De toekomstige plannen van Frankrijk met opzigt tot België.

3. De verderingen eener soort van propaganda, die het fransch gouvernement aan de andere zijde van den Rhijn begunstigde.

Uit deze mededeelingen waren, volgens het genoemde blad, verscheidene belangrijke daadzaken voortgevloeid; zoo als het afbreken der conferentie te Londen; en de toetreding van Pruissen tot de maatregelen die onlangs te Töplitz werden bepaald.

— Men wil hier weten, dat de londensche conferentie op den 14den dezer hare laatste bijeenkomst heeft gehouden over de hollandsch-belgische zaak, zich vervolgens onbepaald had geadjourneerd en vermoedelijk niet voor januarij zou bijeenkomen.

— Men zegt dat de hertog *van Wellington* nog van het plan niet heeft afgezien om, ten gevolge der uitnoodiging van den maarschalk *Soult*, naar herwaarts te komen (in berigten uit Weenen is gezegd geworden, dat de hertog ook daar gewacht werd). Sommigen zeggen, dat de vrienden van *Wellington* wel zouden doen met hem de reis te ontraden, daar hij zeker hier op verre na niet zoo ontvangen zou worden, als *Soult* in Engeland gedaan werd.

— Zoo men verneemt hebben de bisschoppen van Frankrijk eene breve van den Paus omtrent de gemengde huwelijken ontvangen.

— De generaal *Bugeaud* is den 18den Toulouse gepasseerd zich naar Perpignan begevende, waar hij met verscheidene andere hoofdofficieren als getuige moet verschijnen in de zaak van den generaal *Brossard*.

— Twee geruchten dezer dagen verspreid, namelijk, de ziekte des kardinaals *Fesch* en de tegenwoordigheid van *Mazini* in Zwitserland werden heden tegengesproken.

— Volgens berigten uit Milaan tot den 14den dezer, worden aldaar bij de naderende krooningsplegtigheid, buitengewone voorzorgmaatregelen genomen. Op korten afstand van de stad wordt een legerkamp opgeslagen; de directeur-generaal van policie *Torresani-Lanzenfeld*, heeft eene strenge ordonnantie omtrent de vreemdelingen uitgevaardigd. Niet alleen de logementhouders, maar ook particulieren die hunne naaste betrekkingen ontvangen, moeten derzelver verblijf onmiddelijk aan de policie opgeven; de vreemdelingen niet alleen moeten hunne passen terstond inleveren, maar ook al dezulken, die niet tot de stad of in den omtrek behooren moeten van een certificaat van den burgerlijken stand zijn voorzien gevisiteerd door den hoofdcommissaris van policie van het gewest waarbij bepaaldelijk de vergunning voor de reis naar Milaan staat uitgedrukt.

— Een der morgen-dagbladen verhaalt, op geloof van een uit Rome gekomen reiziger, dat het Napelsch gouvernement zijne regten op het prinsdom Benevent wil doen gelden. De markies *del Caretto* had de overgave van dit gewest van den paus gevorderd met de verklaring, dat zoo deselve geweigerd wierd de koning van Napels geweld zoude gebruiken. De Paus was over den eisch hoogst verontwaardigd geweest, en had bij den franschen gezant ondersteuning van wege zijn gouvernement gevraagd, ingeval het Napelsch gouvernement zich door de wapenen van het gezegde prinsdom zoude meester maken.

— In tijdingen uit Constantine van den 5den Augustus wordt verhaald, dat er sedert verscheidene dagen door sommige inlanders, bij de Franschen het gerucht was aangebragt van den dood van *Abd-el-Kader*. De onderscheidene verhalen kwamen hoofdzakelijk hierop neer, dat de chef van het gewest, waartoe de stad Ain-Madi behoort, *Ouled Tzidzini* geheeten, na de troepen des Emirs afgemat en het water onbruikbaar gemaakt of vernield te hebben, *Abd-el-Kader* op twee dagmarschen van de stad had slag geleverd, in welk gevecht de Emir eene doodelijke wond in de borst had gekregen, waarna zijn hoofd was afgehouwen geworden. Slechts weinigen der zijnen waren aan den vijand en het gebrek ontkomen. Deze tijdingen enkel door Arabieren verbreid en den Franschen aangebragt, verdienen zeker nog wel nadere bevestiging.

— Berigten door een handelsvaartuig van den 6den Julij van Montevideo aangebragt, houden, dat de blokade door een fransche schepen steeds werd voortgezet. De president *Rosas* hield zich met de uitrusting eener flotille bezig en men verwachtte van hem eene oorlogsverklaring te zullen ontvangen.

— In onderscheidene havens van de Middellandsche zee heeft zich het gerucht verspreid van het in beslag nemen van een britsch vaartuig in de Zwarte zee. Een der bladen van Malthe, *le Portefeuille Malthais* van den 4den, houdt daaromtrent het volgende:

„ Het gerucht loopt hier, dat de engelsche schooner *Cruiser*, kapitein *Clark*, op de kust van Circassie in beslag genomen is. Dit vaartuig was den 4den Julij van hier vertrokken met koopwaren naar Trebisonde en met een kleine hoeveelheid suiker naar Redout-kalé. Na de eerstgenoemde goederen ontscheept te hebben, heeft het zijne reis voortgezet en bevond zich op de kust van Abasia (men weet niet of zulks vrijwillig was of niet) toen het in beslag werd genomen; nadat men de lading onderzocht had is het schip naar Sepastopol opgezonden om er gevonnisd te worden."

— In de binnenlandsche fondsen was heden meerdere aanvraag dan de vorige dagen; De koers bleef nagenoeg dezelfde. De notering was heden (21 Augustus) 5 pCt. 111,85; 3 pCt. 80,95; Nap. f. 99,85; Sp. Ardoin 22⅛; Rom. L. 102.

Duitschland.

FRANKFORT, den 20sten Augustus.

De laatste berigten uit de badplaats Ems luiden gunstig omtrent den toestand der gezondheid van Z. K. H. den grootvorst-troonopvolger, zoodat men meende dat die prins welden zijne reis zou kunnen voortzetten. Te Coblentz verwacht men dagelijks hem aldaar te zien aankomen.

— HH. MM. de Keizer van Rusland en de Koning *Lodewijk* van Beijeren, zijn in den avond van den 16den te Munchen aangekomen. De eerste van Kreuth uit de kasteel van [illegible]. In den morgen van den 17den legde de Keizer een bezoek ken bij de koninklijke familie af, die kort daarop beantwoord werden. Later haalde de Koning den Keizer in een met zes paarden bespannen rijtuig af, om de merkwaardigheden te bezigtigen. De beide monarchen waren toen in burgerkleeding. Reeds des morgens vroeg had de Keizer, alleen van vorst *Wrede* vergezeld, incognito, verscheiden gedeelten der stad bezocht. Des avonds zouden de vorstelijke personen den schouwburg bezoeken; des anderen daags zouden de troepen wapenoefeningen houden.

Den 16den is ook prins *Christiaan* van Denemarken te Munchen aangekomen.

— Omtrent de plegtige huldiging van Keizer *Ferdinand* te Inspruk, op den 12den dezer, worden de volgende bijzonderheden vermeld: Reeds den vorigen dag hadden zich de landbewoners en mijnwerkers uit de omstreken, in hunne onderscheidene kleeding, bij duizenden derwaarts begeven, en de drukte helpen vergrooten, door de aanwezigheid eener menigte vreemdelingen reeds vroeger veroorzaakt. Honderd en een kanonschoten, en het geschal der trompetten kondigden het aanbreken van den feestdag zelven aan. Alle straten, vensters en daken waren met nieuwsgierigen opgevuld. De trein zette zich des morgens omstreeks negen ure in beweging, om zich uit den hofburg, over het stadsplein, naar de hoofdkerk te begeven. Hij werd geopend door landschutters, die door eene afdeeling der burgerwacht en een detachement oostenrijksch krijgsvolk gevolgd werden. Hierachter traden de dienaars der landstenden; de hofbedienden [illegible], de gedeputeerden, de geestelijkheid, de adel, de [illegible] en de prelaten; de plaatsvervanger van den landshoofdman [illegible] ten met hunne insigniën, de heraut in zijnen wapenrok, en de erflandmaarschalk te paard, met ongedekten hoofde en het uitgetogen zwaard in de hand.

Onmiddelijk hierop volgde het galarijtuig van den Keizer en Koning, met zes paarden bespannen, ter regterzijde van keizerlijke boogschutters, ter linkerzijde van koninklijk hongaarsche lijftrawanten omgeven, en verder onder bedekking van oostenrijksche lijftrawanten. Achter dit rijtuig reed de generaal-adjudant, graaf *Clam Martinez*, en werd, op eenen afstand gevolgd door den hofkanselier, graaf *Inzaghi*, als plaatsvervanger van den opperkanselier, graaf *Mittrowsky*, en den hofraad der vereenigde hofkanselarij, vrijheer *von Kübek*, in eene hofkoets met zes paarden, ter wederzijde door zijne bedienden begeleid. Afdeelingen infanterie, stedelijke schutterij en landschutters sloten den trein, waardoor het geheel een zeer indrukwekkend schouwspel opleverde, terwijl inzonderheid de hongaarsche adellijke garde, door de prachtige scharlaken kleeding harer leden, wier schouderen met sierlijk omgeslagen tijgervellen bedekt waren, de algemeene aandacht tot zich trok.

Na zijne aankomst in de hoofdkerk, [illegible] den prins bisschop van Brixen [illegible] dezer plegtigheid eene [illegible], bij welke de waschkeurssen door pages gebruikt werden. Hierop keerde Z. M. naar den hofburg terug, en ontving aldaar de huldiging der Tyrolsche Vertegenwoordigers. Omstreeks twaalf ure was alles afgeloopen. Des avonds was de geheele stad schitterend geïllumineerd, en toen de Keizer en Keizerin zich in de straten vertoonden, om ooggetuigen van de verlichting te zijn, werden zij overal door het volk met daverend gejuich ontvangen.

— Berigten uit Napels [illegible] melden [illegible] [illegible] was den 4den [illegible] van *Karel Lodewijk*, graaf van [illegible] bij die gelegenheid buitengewone [illegible] aan te bevelen gegeven; daarentegen had de regering geen beganadiging of bevorderingen gedaan, waarmede men zich algemeen gevleid had. — De Vesuvius was, tot leedwezen van al de vreemdelingen die zich te Napels bevonden weder zeer rustig; er was niets dan een groote rookkolom boven den krater zigtbaar.

Nederlanden.

BREDA, den 23sten Augustus.

— Bij koninklijk besluit van den 14den dezer is de heer C. F.

Stifft, geheim referendaris voor de zaken van het groothertogdom Luxemburg, als een blijk van Zr. Ms. tevredenheid over de door hem ten deze, tot hiertoe bewezen diensten, bevorderd en aangesteld tot geheimraad voor de zaken van dat Groothertogdom.

— De *Nijmeegsche Courant* van den 22sten behelst het volgende:

» Gisteren avond is alhier aangekomen en aan de plaats Roijaal afgestapt, Z. D. H. de prins *Boris de Galitzin* en gevolg, die dezen morgen derwaarts reis over Keulen heeft vervolgd.

» Heden voormiddag is Z. K. H. prins *Willem Frederik Hendrik* van Tilburg alhier aangekomen, om Hoogstdeszelfs doorluchtige moeder, Mevrouwe de prinsesse *van Oranje*, af te wachten. Na in de Plaats Roijaal eennacht te hebben, zal H. K. K. H., met Hoogstdeszelfs zoon, hare reis naar 's Gravenhage voortzetten.

» Heden namiddag, ten 3 ure, is H. K. K. H. de prinsesse *van Oranje* alhier aangekomen."

— Te 's Hage is den 21sten overleden de WEdGestr. heer *P. L. F. Werner*, Med. Dr., gepensioneerd, eerste officier van gezondheid, ridder der orde van den Nederlandschen leeuw.

— Uit 's Hage verneemt men, dat door Z. Exc. den heer directeur generaal van oorlog, onder dagteekening van 31 Julij jl. zijn opgenomen en gesloten de rekeningen en verantwoordingen van de directie der weduwen en wezenkas, voor de officieren van de landmagt, over de dienstjaren 1835 en 1836, leverende die verantwoordingen de volgende uitkomsten op:

Dienst 1835. *Ontvang*. I. van officieren in werkelijke dienst; aan onderscheidene contributien en 1 ½ pCt. kortingen voor geneeskundige behandeling *f* 149,511,83 ½; II. Contributien van gepensioneerde officieren *f* 4,562,03; III korting der pensioenen van weduwen of van hertrouwde weduwen *f* 1739,37 ½; IV renten van ingeschreven kapitalen op het grootboek der werkelijke schuld *f* 80,371,00; V saldo der rekening van 1835 *f* 123,73; zoodat het totaal der ontvangst over 1835 bedraagt *f* 236,288,02.

Uitgaaf 1835. I Begrafeniskosten van 36 overleden officieren *f* 4,400; II pensioenen aan 385 weduwen *f* 195,554 74; III toelagen van 108 kinderen, boven het getal van drie, van elke weduwe *f* 5,989,05; IV onderstandgelden voor 66 ouderlooze kinderen *f* 9,491,74; V restitutien van betaalde contributien *f* 2,215,83; VI uitkeering aan twee verminkte militairen *f* 150; VII aankoop van 2 ½ pCt. inschrijvingen op het grootboek der publieke schuld *f* [illegible] der uitgaven *f* 236,209,04 zoodat op de dienst in 1835 een saldo over blijft van *f* 78,98. Zijnde er in het jaar 1835 bijgekomen 40 weduwen, terwijl zijn hertrouwd 3 en overleden 18.

Dienst 1836. *Ontvang*: I Saldo der vorige rekening *f* 78,98; II onderscheidene contributien van officieren in werkelijke dienst en 1 ½ pCt. kortingen voor geneeskundige behandeling *f* 158,054,79; III contributien van gepensioneerde officieren *f* 5,681,44 ½; IV korting van de pensioenen der weduwen en ontvangst van hertrouwde weduwen *f* 1,658,91; V renten van ingeschreven kapitalen op het grootboek der publieke schuld *f* 81,165,00; totaal ontvangsten *f* 246,[illegible] ½.

Uitgaaf 1836. I Begrafeniskosten van 36 overleden officieren *f* [illegible] III aan [illegible] van elke weduwe [illegible] onderlooze kinderen *f* [illegible] *f* 1,310,51 ½ VI uitkeering aan twee verminkte militairen *f* 150; VII aankoop van 2 ½ pCt. inschrijvingen op het grootboek der publieke schuld *f* 23,412,08; totaal der uitgaven *f* 245,683,00 ½; zoodat op de dienst 1836 overblijft *f* 406,12; zijnde er in 1836 bijgekomen 39 weduwen, terwijl er 4 hertrouwd en 17 overleden zijn.

— Uit de laatste alhier te lande ontvangene berigten uit Oost-Indie blijkt onder anderen, dat de rust op de westkust van Java [illegible] bevestigd werd. Het civiel bestuur aldaar had eene provisionele reorganisatie ondergaan, waarbij die residentie tot een gouvernement was verheven, in twee residentien, die van Ayer Bangies en Padang, verdeeld. Tot civiel en militair gouverneur is benoemd geworden de kolonel *Michiels*. Aan den anderen kant was de assistent-residentie Benkoelen, vroeger tot de residentie van Sumatra's westkust behoord hebbende, alsnu met de residentie Palembang vereenigd, een maatregel die zoo men vertrouwde, veel zou bijbrengen tot bevordering van rust en vrede in de binnenlanden van Sumatra. — In de binnenlanden van Palembang zelve hadden zich meren daar oproerige benden vertoond, die evenwel tot dus verre, bij verschillende ontmoetingen [illegible] telkens met verlies waren afgeslagen. Men verwachtte, dat na de aankomst van de te Batavia [illegible] en onder bevel van den majoor *Schwarz* van daar reeds vertrokken expeditie de bedoelde benden spoedig uiteen gedreven en de rust hersteld zoude worden.

Te Rio waren in het laatst van Januarij aangekomen Zr. Ms. korvet *Castor* en de koloniale brik *Krokodil*, bestemd als kruisers tegen de zeeroovers in de wateren van Linga. — Overigens heerschte overal de meest gewenschte rust.

Op Java wordt de staat van het rijstgewas over het algemeen als voordeelig beschouwd; hetzelfde kon gezegd worden met betrekking tot andere voor de Europesche markt geschikte produkten. — In de residentie Suriname was door de doorbraak van een dijk in de dessa Podjader en later van een dam te Mabrang eene aanzienlijke uitgestrektheid lands overstroomd geworden, waardoor men vreesde, dat aan het te veld staande gewas schade zou zijn toegebragt.

De Indische ambtenaar *Rollin Couquerque* was van verlof uit Nederland teruggekeerd, met eenige door hem in Frankrijk voor de suikerteelt geëngageerde personen; in verband daarmede kon eene beduidende uitbreiding dier teelt op Java worden te gemoet gezien.

De ijzeren stoomboot de *Ebro* zou spoedig gewapend zijn, om even als de *Hekla* tegen de zeeroovers langs Java's noordoost-kust te kruisen.

Wijders verneemt men, dat de inkomende en uitgaande regten in Indie voor het jaar 1837 eene vrij aanzienlijke vermeerdering boven de vorige jaren hebben opgeleverd en dat het bedrag daarvan over de twee eerste maanden van dit jaar, dat van de twee eerste maanden van het vorige wederom aanmerkelijk heeft overschreden, zoodat daaruit te regt een toenemende handel mag worden afgeleid. — Men mag zich echter verwonderen, dat al de gedurende 1837 in Indie ingevoerde werktuigen en gereedschappen, die vrij zijn van inkomende regten, van engelschen oorsprong zijn, hoezeer de helft er van door Nederlandsche schepen was aangebragt geworden.

De heer *H. Roos* Jr., tot dus ver kassier der javasche bank, is door den gouverneur-generaal, onder nadere goedkeuring des konings, benoemd geworden tot secretaris dier inrigting, ter vervanging van den heer *Smulders*.

— Tijdingen van de kust van Guinea, loopende tot den 15den junij, melden de goede aankomst van den generaal majoor *Verveer* en van de expeditie onder zijn bevel.

Nadere bijzonderheden over het jongst voorgevallen ongeluk op den spoorweg van Brugge van Gent, houden, dat het speciale konvooi, 't welk verst *Leopold* naar Brugge had overgebragt, slechts bestond, behalve het stoomrijtuig, uit eene deligence en een char-à-banc; het eerste en een der volgende rijtuigen was slechts in de rivier gestort, en het tweede rijtuig halverwege blijven hangen. Zes personen bevenden zich op het konvooi. De conducteur werd verbrijzeld tusschen het stoomrijtuig en den achtertrein; de stoker werd zwaar gewond en overleed na een paar uren; een ambtenaar werd over de rivier geworpen en aan het hoofd gekwetst; een ander werd doodelijk gewond; terwijl de administrateur en de controleur die in de diligence waren gezeten, slechts ligte kwetsuren bekwamen. De klagten over de slechte dienst-administratie zijn door dit nieuw ongeluk niet weinig vermeerderd.

— De brusselsche bladen vermelden, dat het den heer *O'Sullivan* die met eene buitengewone zending naar Konstantinopel belast is, was gelukt zijn om een handelstraktaat tusschen de Porte en Belgie tot stand te brengen, waarbij aan Belgie dezelfde voorregten als aan andere met de Porte bevriende mogendheden wordt toegekend.

— In den belgischen *Moniteur* vindt men thans de volgende niet onbelangrijke opgaven wegens den ijzeren spoorweg in Belgie. De negen vakken van dien spoorweg, welke sedert Mei 1835 voor het gebruik van het algemeen zijn opengesteld, en het tiende vak, dat van Brugge naar Ostende, hetwelk nog in den loop dezer maand Augustus zal worden geopend, hebben gezamenlijk een lengte van 260,600 meters of Nederlandsche ellen, hetgeen iets meer is dan 46 Nederlandsche uren gaans bedraagt. Op het einde van 1836 waren nog slechts de beide vakken van Mechelen naar Brussel en naar Antwerpen geopend. Alle de overige vakken, met uitzondering van dat van Mechelen naar Dendermonde, zijn na Augustus 1837, voor het algemeen gebruik opengesteld. Gedurende het geheele jaar 1837 hebben 1,384,576 reizigers van den spoorweg gebruik gemaakt, die in dat tijdvak 1,416,982 franken heeft opgebragt. In het eerste halfjaar van 1838 heeft het aantal reizigers 889,619; de opbrengst van den weg 1,185,579 franken bedragen. In Julij 1838 hebben 211,926 reizigers van den weg gebruik gemaakt, en bedroeg de opbrengst daarvan 300,508 franken.

De andere belgische bladen stellen tegen deze niet onvoldoende opgaven de gedurige vertragingen in de aankomst der wagentreinen en de vrij talrijke ongelukken op den belgischen spoorweg over. Zij zetten die meestal op rekening der verkeerde inrigting van het bestuur van dezen weg.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (21 *Augustus*) waren genoteerd: Belg. 101 ⅝; O. Met. 106 ½; Sp. Ardoin 20; Nap. 2 ⅞; Rom. L. 101 ⅝; Id. te Antw. 100 ⅝; Braz. 82. — Wissel op Amst. en Rott. ¼ pCt. v. pap.

BOEKBESCHOUWING.

GEDIGTEN van B. Ph. de Kanter. *'s Gravenhage*, W. P. van Stockum, 1838. Bl. 96, kl. oct. Prijs *f* 1,20.

Een jeugdig dichter biedt hierbij eene eerste proeve van zijn vermogen aan, en vraagt om toegevende ooren van een beschaafd publiek; hij is door de aanmoediging zijner vrienden gedreven tot de uitgave zijner Gedichten, die hij in eene liefde-ademende opdragt aan zijne moeder heeft gewijd. Den ongewonen vorm zijner dichtstukjes poogt de dichter te verontschuldigen in een voorberigt. Verscheidene dier dichtstukjes hadden die verontschuldiging niet noodig; zij dragen die zelve mede. Wij lazen toch die gedichten niet om een gelukkig rijm aan te treffen, maar om de uitdrukking van gevoel en denkbeeld; en dat het geen samenraapsel van woordklanken is, dat men hier aantreft, meenen wij teregten zeker stellen. Daar zijn regt lieve stukjes zoo in rijm als in dichtvorm, die ons meer bijzonder aangenaam waren, en daartoe willen wij geteld hebben; *De Biddende*, *Naar Tibullus*, *Leeuwerikjelied*, *Aan Hetty*, en niet minder *Het Onweder*, *Het Zeebad*, *Elkenduinen*

Hoe gelukkig de dichter geslaagd is in het paren van zachtheid en melodie, aan ernst en stoute gedachten mogo blijken uit het volgende: *De Slapende* geheeten:

1.

Zij sluimert, mijn Cidli!
Hoe kalm is haar sluimer!
Hoe zoet is die glimlach,
Vol hemelsche rust! —
Zoo slaapt, onder 't ruischen
Der palmen van Eden,
Een Engel, van zonde
Noch wroeging bewust!

2.

Hier heersche nu stilte,
Eerbiedige stilte,
Als die de gewelven
Eens Tempels vervult;
Of 't oord, waar een heilge
Zich buigt voor haar' Schepper,
Door 't statige donker
Der bosschen omhuld.

3.

Vertoef nog, o sluimer!
Vertoef bij haar leger,
Terwijl gij haar balsem
Des levens bereidt!
Daalt neder, o Engelen!
Gij wachters der Onschuld!
En houdt over Cidli
Uw vleuglen verbreid!

4.

Nu zwijg, o mijn citer!
Geen snaar meer getokkeld,
Geen toontje, hoe lispend,
Hoe zacht ook, geslaakt!
Uw snaar zal verlammen,
Uw lauwer verdorren,
Wanneer door uw ruischen
Het meisjen ontwaakt!

Wij durven het vragen is dat niet een regt lief dichtstukje? en zoo zijn er meerdere. De verzameling die niet groot is, is nogthans keurig, en de jeugdige dichter verdient aanmoediging. Daarom onthouden wij ons hier van aanmerkingen; maar raden niet te min den dichter aan, om naar het taaleigen, het rijm minder te verwaarloozen, daar hij het talent heeft, om ook in rijmende verzen zeer goed en krachtig zijne denkbeelden uit te drukken. Daar de drukpers gezorgd heeft om een bevallig kleed aan deze verzameling te geven, en de prijs niet hoog gesteld is, schroomen wij niet deze *Gedichten* het dichtlievend publiek aan te bevelen.

175ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

5de Trekking.				6de Trekking.			
Nº. 11323	een prijs	van	1000 gld.	Nº. 3761	een prijs	van	1000 gld.
» 22547	»	»	1000 »	» 11995	» prem.	»	2500 »
» 25034	»	»	1500 »				
» 4691	»	»	1000 »				

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (22 *Augustus*) waren genoteerd: Ned. Werk. Sch. 2½ pCt. 54⅛, 3/16, ¼; dito 5 pCt. 101⅝, ½; Kansb. 24 1/16, ⅝; Amort. Syndik. 4½ pCt. 95½, 5/16; dito 3½ pCt. 79⅝; Handelm. 166⅜, ½, ¼; O.-Indie 5 pCt. 99¼, 3/16; Rijn Spoorweg 19⅞, ⅞; Ard. 20⅜; oude Russen 105⅞; Metall. 5 pCt. 103¼; Bras. 82½; Columb. 18¼.

** Burgemeester en Assessoren van de Gemeente *Zevenbergen*, maken bekend, dat de KERMIS invalt op den 26 Augustus, en den 29. daaraanvolgende de gewone NAJAARS-PAARDEN-MARKT, zullende daarop niet worden toegelaten Rufelaars, en Hazardspelen, enz.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.